

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. Варвара Андонова Панчева, дм,
Факултет обществено здраве и здравни грижи,
Университет „Проф. д-р А. Златаров“ Бургас

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, обявен за нуждите на Факултет по обществено здраве и здравни грижи при университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас, публикуван в „Държавен вестник“, бр.1/02.01.2024 и на сайта на Университета на 03.01.2024г.

Съгласно Заповед № РД – 81/01.03.2024г. на Ректора на Университет “Проф. д-р Асен Златаров” съм определена за вътрешен член на научното жури по конкурса.

Единствен кандидат в обявения конкурс е **д-р Вани Божидарова Георгиева** главен асистент в катедра „Организация и управление на здравеопазването“ във Факултета по обществено здраве и здравни грижи при университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас.

Д-р Вани Божидарова Георгиева е представила в законовия срок всички необходими документи за участие в конкурса, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас.

I. Анализ на карьерния профил на кандидата.

Д-р Георгиева е родена на 28.01.1978 г. От 1996 г. до 2002 г. се обучава в МФ на МУ гр. София и придобива диплом за магистър по Медицина. През 2007г. се дипломира като магистър по Обществено здраве и здравен мениджмънт във ФОЗ при МУ София. В периода 2003-2009 година специализира в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ и Медицински Университет гр. София и придобива специалност по неврохирургия Диплома № 012382, серия АС от 01.01.2009 г. През 2016 г. защитава дисертационен труд на тема : „ФАРМАКОИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА НА ХИРУРГИЧНОТО И ЕНДОВАСКУЛАРНОТО ЛЕЧЕНИЕ НА МОЗЪЧНИ АНЕВРИЗМИ“ във ФОЗ на Медицински университет София. Присъдена и е ОНС „доктор“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ в професионално направление 7.4. Обществено здраве.

В стремежа си да надгражда непрекъснато своите познания участва в различни обучителни курсове, както следва:

- Декември 2009 – Неоклузивна реваскуларизация (мозъчно-съдов байпас): ELANA; UMCUtrecht, The Netherlands
- Май 2013 – Базови техники по Микрохирургия – Vienna, Austria /CME/

- *Май 2013- Квалификационен курс по Мозъчна реваascularизация - Vienna, Austria /CME/*
- *Ноември 2014 - Европейски курс по диагностична и интервенционална неврорадиология 13 – ти цикъл , Ембриология, развитие и малформации на нервната система, Antalya, Turkey/CME/*
- *Април 2015 - Европейски курс по диагностична и интервенционална неврорадиология 13 – ти цикъл Тумори на нервната система, Rhodes, Greece/CME/*
- *Юни 2015 – ESNR Stroke course, Montpellier, France/CME/*
- *Ноември 2015 - Европейски курс по диагностична и интервенционална неврорадиология 13 – ти цикъл Съдови заболявания на нервната система Izmir, Turkey/CME/*
- *Септември 2015- 23-ти курс по Интервенционална неврорадиология, University Hospital of Zurich, Switzerland/CME/*
- *Април 2016 - Април Европейски курс по диагностична и интервенционална неврорадиология 13 – ти цикъл Травма и дегенеративни заболявания на нервната система, Rhodes, Greece/CME/*
- *Юни 2016 - Квалификационно обучение: Кривоширургия при лечение на болката- Sofia, Bulgaria.*

След придобиване на специалност през 2009 г. започва работа в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ гр. София, като лекар – неврохирург, а от 2012 до 2022 година работи в УМБАЛ „СОФИЯМЕД“ гр. София отново като лекар – неврохирург. От 2022 година и до този момент е в МБАЛ „РАХИЛА АНГЕЛОВА“ гр. Перник като лекар – Неврология и Неврохирургия.

С преподавателска дейност се занимава от 2001 година. В началото като преподавател по Козметика и Козметични грижи в Център за професионално обучение Top Beauty, лицензиран към Националната Агенция за професионално обучение до 2018г.

Спечелва конкурс за заемане на академична длъжност Главен асистент в професионално направление 7.4 Обществено здраве по научна специалност: Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията в Университет „Проф. д-р А. Златаров“ Бургас към катедра „Организация и управление на здравеопазването“ във Факултет по обществено здраве и здравни грижи през 2022г. и до този момент участва в преподаването на дисциплините Фармакоикономика“, „Медицинска етика и деонтология“, „Обща и медицинска социология“.

Владее свободно английски език и на основно ниво немски език. Член е на: Български лекарски съюз; Българско дружество по Неврохирургия; Българско дружество по Инсулт.

II. Общо описание на представените материали по конкурса

Представените от кандидата материали по конкурса предоставят в пълен обем необходимата информация за извършване на количествена и качествена оценка на цялостното академично развитие. Предоставена е подробна и прегледно организирана документация под формата на справки, списъци и доказателствен материал. За рецензиране са представени общо **41 научни труда**, които са извън списъка с

публикациите от дисертационния труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“.

1. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие

Научната продукция на Гл. ас. д-р Ваня Георгиева покрива и многократно надхвърля минималните национални изисквания и тези на Университет „Проф. д-р А. Златаров“ Бургас за АД „Доцент“ (таблица 1).

Таблица 1. Общ брой точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности		
Група от показатели Съдържание	Изпълнение на изискванията за доцент Гл. ас. д-р Ваня Божидарова Георгиева	Минимални изисквания на университета по групи показатели за АД „Доцент“
А Показател 1	50	50
Б Показател 2	0	0
В Показатели 3 и 4	100	100
Г Сума от показателите от 5 до 9	619,5	220
Д Сума от показателите от 10 до 12	130	60
Е Сума от показателите от 13 до края	160	20
Всичко	Общо: 1 059,5 т.	450 точки минимум

За участието си в конкурса Гл. ас. д-р Ваня Георгиева представя:

- Монографии – 5 бр.;
- Учебник – 1бр.;
- Публикации в световно известни база данни Scopus и WOS – 10 бр.;
- Публикации и доклади с научно рецензиране – 25 бр.;
- Цитирания в научни издания, бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове общо 10, от които:
  - Цитирания в световно известни база данни -8 бр.;
  - Цитирания в други списания и монографии с научно рецензиране – 2 бр.
- Участие в международен научен проект – 1 бр.
- Обучение на специализанти по Неврохирургия – 2-ма

Научноизследователската и публикационна активност на д-р Георгиева може да бъде систематизирана в четири основни направления със следните по – значими научно – теоретични и научно – приложни приноси :

➤ Фармакоикономика и фармацевтичен маркетинг

- В областта на фармакоикономиката е разработена методика за прилагане на фармакоикономически модел с приложение на фармакоикономическите методи „разход-ефективност“ и „разход-ползност“
- Направена е първата фармакоикономическа оценка на хирургичното и ендоваскуларното лечение на мозъчни аневризми в България, като целевото проучване е насочено към съвременното лечение на мозъчни аневризми у нас.
- Проведен е анализ с фокус върху терапевтичните подходи и разходи - ефективност за лечение на мозъчните аневризми, който има принос с научно -познавателен или потвърдителен характер за специалистите от науката и практиката в неврохирургичната, фармацевтичната и икономическа сфера.
- В областта на фармацевтичния маркетинг са анализирани основни маркетингови концепции, основни политики, методи за качествено и количествено проучване на различните видове потребителско търсене на стоки и услуги, представени са тенденциите на пазара. Приносите са от научно – приложно естество за практикуващи фармацевти за маркетингане на лекарствени и други продукти и за оказване на фармацевтични грижи и услуги,
- Предлагат се маркетингови концепции и стратегии за съвременен маркетинг на ниво аптека, които могат да се адаптират и успешно да се приложат на индивидуално ниво, с цел постигане на най-добри терапевтични резултати за пациентите.
- Анализирани са специфичните особености на маркетинга на козметичните продукти у нас в съответствие с действащото европейско законодателство по отношение на козметичните продукти.
- Променен е фокуса на фармацевтичния маркетинг-от маркетинг на ЛП, касаещ фармацевтични производители, дистрибутори и аптеки в маркетинг на фармацевтичните грижи, оказвани на пациентите от фармацевтите в аптеките.

➤ Медицинска етика и деонтология,

- В няколко обзорни статии са обобщени най-новите подходи за реализиране на клиничната етична консултация и медико - етичните модели за вземане на решения в медицинската практика. Представено е значението на консултантите по медицинска етика при вземане на клинични решения и в изграждане на подход, който да подпомогне както пациентите, така и лекарите в ежедневната им практика.
- Изяснени са основни медико-етични принципи и деонтологични императиви за нуждите на обучаващи се специалисти по здравни грижи. Изтъква се за първи път възможността за конфликт между етичните принципи и в коя етична ситуация кой конкретен етичен принцип е водещ. С приносен характер е и обобщението на проблематиката относно асистираната репродукция и евтаназията, както и информирането на студентите с новото направление Биоетика.

- Анализ на морално-етични ситуации, породени от взети решения по време на екстремни ситуации с насоченост към формиране на подходящ модел за вземане на медико-етични решения по време на пандемия.
- Представени и са обсъдени клинични етични случаи за целите на практическото обучение на специалистите по здравни грижи, които дават конкретни насоки за справяне в ежедневните ситуации при работа с пациенти с различни здравни проблеми

➤ Медицина, неврология и неврохирургия

- Научните трудове в направление медицина, неврология и неврохирургия представят голям брой интересни и редки клинични случаи от медицинската практика както и обобщаване на литературни данни относно лечението основно на мозъчно-съдовите заболявания.
- Описан и успешно приложен е комплексен подход в мозъчно-съдовата реваascularизация - високопоточен байпас с трансплантация на артериална присадка.
- Документирани са и са анализирани случаи с по-различни етиологични и патогенетични механизми за възникване и кървене на мозъчни аневризми, които са наложили по-комплексни подходи на хирургично лечение
- Представени са резултати и богат практически опит в областта на хирургичното лечение на мозъчни аневризми в България.
- Извършен е анализ на кръвния ток при числени симулации, базирани на образни медицински данни на мозъчни аневризми, при решаване на проблемите около рисковете на нарастване и кървене на мозъчните аневризми с научно теоретично решение на моделите на кръвния ток в мозъчни съдове и аневризми, както и теоретично-експериментална основа на взаимодействието на кръвния ток със съдовите стени.
- Описани са мозъчния кръвоток и метаболизъм с научно-теоретичен и познавателен характер за целите на обучението на студенти по медицина, фармация и дентална медицина и на специализанти по неврология и неврохирургия.
- Анализирани са тенденциите за прилагане на мозъчно-съдовия байпас през последното десетилетие и техническите изисквания за извършване на мозъчно-съдов байпас.
- Описан е и е приложен високопоточен мозъчно-съдов байпас с трансплантация на артериална присадка за лечение на сложни мозъчни аневризми.
- Извършена е неврорентгенологична характеристика на мозъчно-съдовите реваascularизационни интервенции.
- Документирани са случаи на полиорганна недостатъчност след хирургично лечение на пациенти с Ковид 19.
- Описани са редки паранеопластични състояния като начална изява на туморни заболявания, както и случаи на вторични метастатични заболявания на ЦНС при лимфоми.

- Представен е рядък хирургичен достъп до мозъчния ствол, който то е цитиран четири пъти от различни чуждестранни автори.
- Описано е терапевтично поведение при алкохолни увреждания на централната нервна система – енцефалопатия на Вернике и алкохолна миелопатия.
- Извършен е анализ на фармакотерапевтичната ефективност на тирозинкиназните инхибитори за лечение на пациенти с ХМЛ. Резултатите от лечението на пациенти с целева ТКИ терапия в България, която унищожава само туморните клетки са съпоставими с тези в други европейски държави и представляват голям пробив в лечението на пациентите с хронична миелоидна левкемия (ХМЛ), което от смъртоносно се превърна в хронично заболяване
- Представени са хирургични случаи с принос към практиката при лечение на мозъчни и гръбначно-мозъчни метастази, мозъчно - съдови заболявания и стволони малформации
- Проучено е и е оценено качеството на живот на пациенти след оперативно лечение на гръбначни дегенеративни заболявания
- Проучена е ролята на антибактериалната профилактика в неврохирургията и в педиатрията

➤ Козметика и Фитокозметика.

Като научно – теоретични и научно – приложни приноси в това направление можем да посочим:

- Извършен е оценъчен анализ на историческото развитие на козметиката, който показва, че всяка култура формира собствени схващания за красотата, които цели да постигне с помощта на козметични средства.
- С помощта на научни методи се доказва заблудата за витамин Д, за недостатъчната и неправилната употреба на слънцезащитните средства, за липсата на доказателства, че козметични продукти, съдържащи невропептиди са ефективни.
- Представени са най-обещаващите нови продукти за протекция срещу фотоейджинга са растителни екстракти, съдържащи активни ензими за поправка на ДНК, включени в липосоми за да бъдат доставени в по-ниските слоеве на кожата, където се пукат и освобождават ензимите: Dimericine (изпитан клинично и одобрен от FDA), Photolyase, UV Endonuclease и др.
- Представени са най-обещаващите нови ingredienti, които подпомагат действието на имунната система са т.нар .олигозахариди, дълги вериги от захарни остатъци: пречистени олигозахариди от екстракт на Алое вера в продукта Aloeide и пречистен екстракт от семената на таморинда/ дърво, което расте в Африка и Индия/, който съдържа друг вид олигозахариди, наречени ксилогликани е доказано, че предпазва имунните клетки от UV лъчите.
- Поставят се практическите основи на козметичните грижи;
- Дават се насоки за ефективно търсене и прилагане на безопасни козметични и фитокозметични продукти за лице и тяло.

2. Оценка на монографичните трудове и учебните пособия

Кандидатът представя за рецензиране 5 монографии, от които 3 колективни и едно практическо ръководство за студенти:

- 1. Монография хабилитационен труд „МАРКЕТИНГ ЗА ФАРМАЦЕВТИ при оказване на фармацевтични услуги в аптеките“** обсъжда как и кои маркетингови концепции могат да се прилагат на индивидуално ниво за разлика от наличната литература по маркетинг, която най-често насочва читателя към основните маркетингови проблеми на корпоративно ниво, тъй като до сега най-развит е индустриалният маркетинг. Представена е идеята, че специалистите могат да използват маркетинга за да изградят и утвърдят своята практика, да развият и оказват иновативни услуги, да генерират и гарантират успешен бизнес като се стремят да удовлетворяват все по-добре нуждите и потребностите на пациентите. Монографията съдържа два основни раздела: фармацевтичен маркетинг на корпоративно ниво и фармацевтичен маркетинг на ниво аптека, което я прави достъпна и полезна за всички специалисти в областта на аптечната практика.
- 2. Монография на база на защитен дисертационен труд „Фармакоикономическа оценка на хирургичното и ендоваскуларното лечение на мозъчни аневризми“.** В нея са представени проучвания и анализи на здравно-икономическите аспекти на хирургичното и ендоваскуларно лечение на мозъчните аневризми в България и е изготвена фармакоикономическа оценка. Направената фармакоикономическа оценка се базира на фармакоикономическите анализи „разходи-ефективност“ и „разходи-полезност“. Проучени са и тенденциите за поведение и разходите на хирургичното и ендоваскуларното лечение на мозъчните аневризми в чужбина за 10 годишен период след 1998 г.. Направените изводи са, че когато мозъчната аневризма е еднакво подходяща за хирургично и ендоваскуларно лечение, последното би следвало да бъде предпочетено ако е достъпно, независимо от по-високата си финансова стойност.
- 3. Колективната монография „Козметика“** с авторски колектив: Димитрова, Зл., В. Георгиева, Ж. Амин, К. Андреевска включва история и основи на козметичните грижи, маркетинг в козметиката, законодателна рамка, козметични продукти и терапии на кожата при слънчево въздействие върху кожата. Разглежда проблеми като стареене, пигментации, акне, розацея и други патологични състояния. Монографията е полезно пособие на учениците и специалистите в професионалните училища по козметика и фризьорство, курсисти в лицензирани школи за обучение по козметика и потребителите на козметични продукти.
- 4. Колективната монография „Фитокосметика“** с авторски колектив: Димитрова, Зл., В. Георгиева, Ж. Амин, К. Андреевска представя приложението на растителни продукти в козметиката. Описани са свойствата и приложението на значителен брой

растения във фитокосметиката. Монографията е полезна за ботаници, козметици, фитотерапевти, студенти по козметика и фармация.

5. **Колективна монография/учебник/** по Неврохирургия за обучение на студенти и специалисти по неврология и неврохирургия „Мозъчен кръвоток и метаболизъм“ с автори Цв. Маркова, **В. Георгиева**, дм.

Д-р Георгиева участва в написване на глава, свързана с мозъчния кръвоток и хемодинамика, като описва анатомо-физиологията на мозъчното кръвообращение; измерването на мозъчния кръвоток; основни понятия за авторегулация на мозъчното кръвообращение, начини за измерване; патологични състояния на нарушение на мозъчното кръвообращение.

Ваня Георгиева е автор и на 1 учебно пособие „Медикоетични и деонтологични казуси. Практическо ръководство за студенти по обществено здраве и здравни грижи“. Целта на представените казуси е да се изгради умение у студентите за прилагане на основните принципи на медицинската етика към конкретни ситуации, както и да ги научи да оценяват моралните действия на участниците в тях. Практическото ръководство помага за представяне на възможно най-много гледни точки и за степенуване на решенията според различни принципи, изведени от морални ценности, на които се основават моралните норми. Изгражда способност у обучаемите за рефлексия и критично мислене, които са в основата на етичния анализ. Представени са клинични случаи и медико-етични казуси по въпроси като конфликт на етичните принципи; информираното съгласие; конфиденциалност и медицинска документация; медико-етични проблеми при терминално болни, евтаназия; медико-етични проблеми на репродукцията и на трансплантационната медицина; етика на научните изследвания. Разгледана е ролята на комисиите по етика в здравните заведения, както и вземането на етични решения в медицинската практика.

3. Отражение (цитиране) на публикациите на кандидата

Положителните цитирания, които е представила кандидатката са 10, от които 8 цитата в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, от които в приложената справка се забелязват издания с много висок **Impact Factor**:

- World Neurosurgery is listed at Research.com, Web of Science and Scopus. **Impact Factor 2,104**
- Journal of Neurosurgery is indexed in: UGC CARE, Scopus, Web of Science (SCIE); **Impact Factor 5,4**
- **The impact factor of BMC Neurology is 2.903.**
- Eur J Health Econ. 2019 Jun;20(Suppl 1):155-172. doi: 10.1007/s10198-019-01066-x. Epub 2019 May 18. PMID: 31104219; PMCID: PMC6544593. **Impact Factor 4,4**

Посочени са и 2 цитата в колективни томове с научно рецензиране

4. Проектна дейност

Ваня Георгиева е участвала като член на изследователски екип в международен проект на Института за информационни и комуникационни технологии към БАН.

III. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност

Ваня Георгиева има значителен преподавателски стаж и опит. В началото като преподавател по Козметика и Козметични грижи в Център за професионално обучение Top Beauty, лицензиран към Националната Агенция за професионално обучение от 2001 до 2018г. От 2022г като главен асистент участва в преподаването на студенти от ФОЗЗГ в магистърска и бакалавърска програма в специалност «Здравен мениджмънт» по общо 4 дисциплини „Фармакоикономика“ – лекции и упражнения; „Медицинска етика и деонтология“ - упражнения; „Обща и медицинска социология“ - упражнения, „Социална медицина“ - лекции и упражнения. Участва активно в изготвянето на учебни програми по тези дисциплини, както и по дисциплините: „Приложна психология в здравния туризъм“ за специалност „Здравен туризъм“, образователно-квалификационна степен „Магистър“ – три и четири семестъра за редовно и задочно обучение;

„Психотерапевтични методи и практики в здравния туризъм“ за специалност „Здравен туризъм“, образователно-квалификационна степен „Магистър“ – три и четири семестъра, редовно и задочно обучение;

„Медицински туризъм“ за специалност „Здравен туризъм“, образователно-квалификационна степен „Магистър“ – три и четири семестъра, редовно обучение;

„Медицинска козметика и биопродукти“ за специалност „Медицински представител“, образователно-квалификационна степен „Магистър“ – четири семестъра, редовно обучение
Учебните програми в които е съавтор са общо 11.

Води практически занятия на двама специализанти по неврохирургия УМБАЛ „Софиямед“ 2017-2020 и 2021-2022г.

Осъществява научно-методическа помощ на студенти от специалност „Здравен мениджмънт“.

Има нормативно изискваната аудиторна заетост.

IV. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към научната и педагогическата дейност на кандидата.

V. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели

Обемът и качеството на представената научна продукция отговаря напълно на изискванията за заемане на академична длъжност „Доцент“ според Правилника за устройството и дейността на Университет „Проф. д-р А. Златаров“, Закона за развитие на академичния състав на Р. България и Правилника за неговото приложение. Научната

продукция на д-р Ваня Георгиева има безспорни приноси за опазването на общественото и индивидуално здраве.

VI. Заключение

Д-р Ваня Георгиева е изграден и авторитетен специалист с широк спектър от професионални и научни интереси и със значителен преподавателски опит. Научноизследователската ѝ дейност е насочена към актуални проблеми в областта на медицината, здравеопазването и фармацията. Научните ѝ трудове съдържат ценни теоретични, методични и научно-приложни приноси.

Въз основа на всичко изложено по-горе убедено давам своя положителен вот и предлагам на почитаемото Научно жури да присъди на д-р Ваня Георгиева академичната длъжност „Доцент” по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”.

30.04.2024 г.
гр. Бургас

....
/доц. д-р В. Панчева, дм/